

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 4 december 2014

Ö 3045-14

KLAGANDE

Mjöbäcks Entreprenad Aktiebolag, 556135-1254

Öxabäcksvägen 2

512 65 Mjöbäck

Ombud: Advokat IH

MOTPART

Optimum Seniorboende AB, 556673-6285

Norreskogsvägen 22

240 10 Dalby

Ombud: Advokaterna JV och UD

SAKEN

Forum

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten över Skåne och Blekinges beslut 2014-05-19 i mål Ö 3411-13

Dok.Id 99714

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstadamstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Mjögäcks Entreprenad Aktiebolag har yrkat att Högsta domstolen, med ändring av hovrättens beslut, bifaller bolagets yrkande om avvissning av den förstahandsgrund och den tredjehandsgrund som Optimum Seniorboende AB har anförst till stöd för käromålet.

Optimum Seniorboende AB har motsatt sig att hovrättens beslut ändras.

SKÄL

1. Optimum ansökte vid Lunds tingsrätt om stämning mot Mjögäcks med yrkande om att Mjögäcks skulle förpliktas att utge viss ersättning enligt ett avtal om överlåtelse av dels en fastighet, dels ett byggprojekt på fastigheten. Optimum gjorde gällande att Mjögäcks inte hade betalat för byggprojektet. Fastigheten ligger inom Lunds tingsrätts domsaga.
2. Sedan Mjögäcks invänt att Lunds tingsrätt inte var behörig att pröva tvisten gjorde Optimum som grunder för yrkandet gällande att anspråket avsåg i första hand ersättning för byggprojektet, i andra hand köpeskilling för fastigheten, och i tredje hand ersättning för utfört arbete. Bolaget åberopade 10 kap. 11 § 1 och 4 rättegångsbalken till stöd för tingsrättens behörighet.
3. Som domstolarna har funnit medför Optimums andrahandsgrund att Lunds tingsrätt är behörigt forum. Det saknas emellertid forumregler i 10 kap. rättegångsbalken som ger tingsrätten behörighet på grundval av de två andra

grunderna. Frågan i målet är om tvisten likväl ska kunna prövas i sin helhet av Lunds tingsrätt.

4. Av rättegångsbalkens forumregler framgår att vissa forum är dispositiva och kan konkurrera med varandra. Andra forum är exklusiva. Rätten ska ex officio pröva huruvida en regel om exklusivt forum utesluter dess behörighet. En behörighetsprövning i andra fall förutsätter i allmänhet att svaranden har gjort en foruminvändning första gången han för talan i målet. (Se 10 kap. 17 och 18 §§ samt 34 kap. 1 och 2 §§ rättegångsbalken.)

5. Om en kärande åberopar flera grunder till stöd för ett och samma yrkande och ingen av grunderna omfattas av en regel om exklusivt forum, så är den domstol som käranden har väckt talan vid behörig att pröva samtliga grunder, om domstolen är behörig att pröva någon av dessa. Ordningen hänger samman med rättskraftens omfattning; en domstol måste alltid vara behörig att pröva samtliga grunder som skulle komma att omfattas av domens rättskraft.

6. Vidare gäller att om en av flera åberopade grunder omfattas av en regel om exklusiv lokal behörighet men inte de övriga, så ska målet i dess helhet prövas i det exklusiva forumet. Skulle en senare under målet åberopad grund omfattas av en regel om exklusiv lokal behörighet för en annan domstol än den vid vilken talan förs, får talan på den grunden väckas vid den behöriga domstolen. Sedan kan målen i enlighet med vad som föreskrivs i 14 kap. 7 a § rättegångsbalken förenas vid denna.

7. Undantag från den sagda ordningen bör kunna göras om det är uppenbart att det påstående som käranden har anfört till stöd för domstolens behörighet är ogrundat samt svaranden i rätt tid gör foruminvändning (jfr t.ex. NJA 2005 s. 586) och behörighet inte heller föreligger av annat skäl.

8. Mjöbäcks har rättidigt gjort gällande att Lunds tingsrätt inte är behörig att pröva första- och tredjehandsgrunderna. Ingen av dessa grunder omfattas dock av någon regel om exklusivt forum. Det är ostridigt att Lunds tingsrätt är behörig att pröva andrahandsgrunden. Slutsatsen är att tingsrätten ska pröva Optimums talan i dess helhet.

9. Mjöbäcks överklagande ska alltså avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Ann-Christine Lindeblad, Kerstin Calissendorff (referent), Göran Lambertz och Anders Eka
Föredragande justitiesekreterare: Emilie Strömberg